

Obchodní právo

Obchodní korporace (veřejná
obchodní společnost, komanditní
společnost)

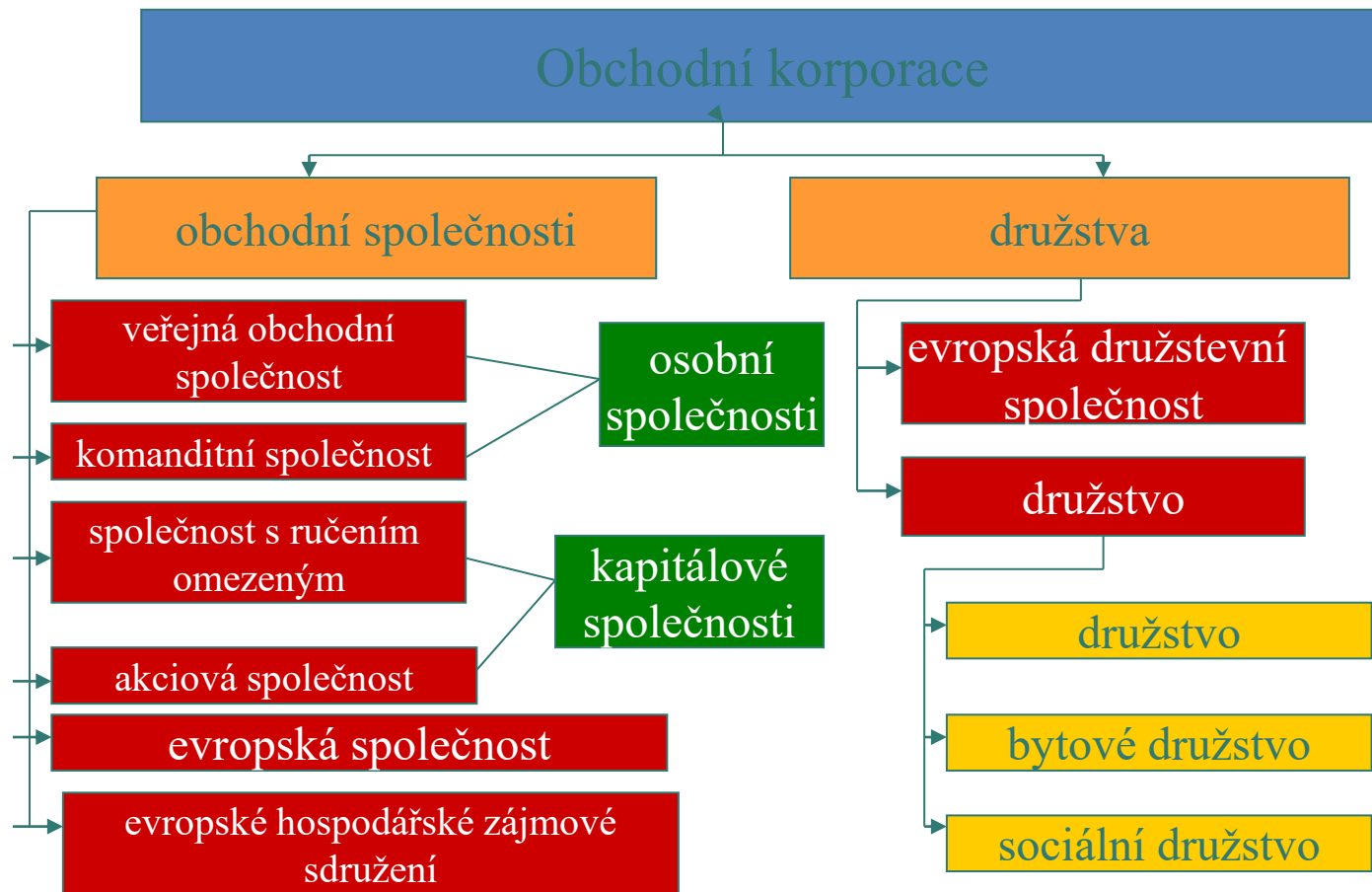

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Mgr. Tomáš Gongol, Ph.D.
Mgr. Michael Münster
přednáška

Kategorizace obchodních korporací (ZOK)

Srovnávací tabulka obchodních korporací

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

	Veřejná obchodní společnost	Komanditní společnost	Společnost s ručením omezeným	Akciová společnost	Družstvo
Min. počet zakladatelů	min. 2 FO nebo PO	min. 2 FO nebo PO	1 FO nebo PO	1 FO nebo PO	3 FO nebo PO
Ručení společníků za závazky společnosti	společnost i společníci neomezeně	společnost neomezeně; komanditista do výše nesplaceného vkladu, komplementář plně	společnost neomezeně; společníci do výše nesplaceného vkladu	společnost neomezeně; akcionáři neručí	společnost neomezeně; členové neručí
Základní kapitál	ne	ano	min. 1 Kč	min. 2 mil. Kč	-
Účel založení	Podnikání nebo správa vlastního majetku	Podnikání nebo správa vlastního majetku	Podnikání i jiný účel	Podnikání i jiný účel	Podnikání i jiný účel
Statutární orgán	Všichni společníci	Všichni komplementáři	Jednatelé	Představenstvo nebo Správní rada	Představenstvo

Osobní společnosti - obecná charakteristika

- **Osobní společnost**
 - společník se podílí na řízení společnosti
 - společník je statutárním orgánem
 - společník realizuje podnikatelskou aktivitu
 - společník ručí neomezeně za závazky společnosti
 - společník nemá vkladovou povinnost

 - **Právní formy:** v.o.s; k.s.
 - pozn. k.s. vykazuje smíšení prvky s kapitálovými společnostmi
-

Základní znaky v.o.s.

- **Definice v.o.s. (§ 95 ZOK):**
 - v.o.s. je společnost **alespoň dvou osob**, které se **účastní na jejím podnikání** nebo správě jejího majetku a **ručí** za její dluhy společně a nerozdílně
 - **Definiční znaky:**
 - jde o právnickou osobu založenou **za účelem podnikání nebo správy jejího majetku**
 - **minimálně 2 osoby** - zakladatel může být FO i PO
 - v případě PO vykonává zmocněnec
 - nemůže být ten na jehož majetek byl v posledních 3 letech prohlášen konkurs, nebo byl návrh na zahájení insolvenčního řízení zamítnut pro nedostatek majetku
 - firma musí obsahovat označení "veřejná obchodní společnost"
 - příp. dodatek: „veř. obch. spol.“, „v.o.s.“,
 - pokud obsahuje firma jméno alespoň jednoho společníka, stačí „a spol.“
 - v.o.s. odpovídá **celým svým majetkem**
 - společníci odpovídají **společně a nerozdílně (solidárně) celým svým majetkem**
 - také majetkem v SJM – proto nutný souhlas manžela při založení v.o.s.
-

Založení a vznik v.o.s.

- **Založení** společenskou smlouvou
 - nevyžaduje se forma notářského zápisu
 - podpisy musí být úředně ověřené
 - **minimální obsah**
 - firmu společnosti,
 - předmět podnikání společnosti nebo údaj, že byla založena za účelem správy vlastního majetku
 - určení společníků
 - doporučené náležitosti:
 - způsob rozhodování o změně společenské smlouvy – pokud není určeno, je potřebný **souhlas všech**
 - rozdělení zisku – **jinak rovným dílem**
 - úprava zákazu konkurenčního jednání
 - určení zda se připouští dědění podílu
 - **Vznik** společnosti zápisem do OR
 - návrh na zápis podepisují všichni společníci
 - návrh musí být doložen listinami
-

Práva a povinnosti společníků v.o.s.

- **Práva:**
 - být statutárním orgánem
 - všichni společníci (každý zavazuje samostatně), pokud se nedomluví, že jen někteří
 - k obchodnímu vedení společnosti
 - obvyklý provoz podniku – řízení zaměstnanců, reklama, odbyt apod.
 - právo podat jménem společnosti žalobu na společníka (např. na úhradu újmy)
 - navrhnout, aby soud společnost zrušil
 - např. při závažném porušování povinností jiného společníka
 - právo na informace
 - od ostatních společníků
 - nahlížet do všech dokumentů
 - zmocnit auditora
 - majetková práva
 - právo na podíl na zisku
 - právo na podíl na likvidačním zůstatku
 - **Povinnosti:**
 - postupovat s péčí řádného hospodáře
 - je-li stanoven ve společenské smlouvě – splatit vklad
 - platí výjimka: pokud souhlasí všichni společníci lze také provedením prací či poskytnutím služeb
 - povinnost nést podíl na ztrátě společnosti
 - dodržovat zákaz konkurence
 - společník nesmí podnikat v předmětu podnikání
 - společník nesmí být členem statutárního orgánu jiné spol. s obdobným předmětem podnikání
-

Orgány v.o.s.

- ze zákona jediný obligatorní orgán:
 - **statutární orgán** – všichni společníci (ve smlouvě mohou stanovit, že jen někdo)
 - **jiné orgány v.o.s. nevytváří**
 - působnost orgánu podobnému valné hromadě u kapitálových společnostech nahrazují přímo společníci
 - **rozhodnutí o základních věcech přijímají jednomyslně**
 - spol.smlouvou lze stanovit že stačí souhlas většiny
 - např. změna spol.smlouvy, ustanovení prokuristy, schválení účetní závěrky, rozhodnutí o zrušení společnosti, převod podniku, strategie výroby atd.
-

Vznik členství (účasti)

- omezená možnost vzniku a zániku účasti za trvání společnosti
 - zásada: společník nemůže svůj podíl volně převádět!
 - **tj. podíl nelze prodat**
 - **Vznik členství:**
 - Uzavřením společenské smlouvy
 - Přistoupením ke společnosti
 - změnou společenské smlouvy
 - ručí i za závazky vzniklé před přistoupením
 - Děděním (přechodem na právního nástupce)
 - Pouze pokud to umožňuje společenská smlouva
-

Zánik členství (účasti)

- Zánik členství
 - Na základě vůle
 - Vystoupení ze společnosti (nejde o jednostranný úkon, ale o změnu spol. smlouvy)
 - Výpověď – podat 6 měsíců před uplynutím účet.období
 - Nezávisle na vůli
 - zánikem v.o.s.
 - smrtí společníka FO (zánikem PO)
 - Ztráta svéprávnosti
 - Prohlášením konkurzu na majetek společníka
 - Vyloučení společníka, který závažným způsobem porušuje své povinnosti (rozhodnutím soudu)
-

Zrušení v.o.s. s likvidací

- Obecná právní úprava pro všechny obch.spol.
- Zvláštní výčet způsobů zániku v.o.s
 - **obecná zásada: ZANIKNE-LI ÚČAST SPOLEČNÍKA, ZANIKÁ CELÁ SPOLEČNOST**
 - Např.:
 - výpovědí společníka (lhůta 6 měs.před uplynutím účetního období)
 - rozhodnutím soudu, pokud společník zásadně porušuje povinnosti
 - smrtí společníka
 - ledaže společenská smlouva připouští dědění podílu
 - zánikem právnické osoby, která je společníkem,
 - ledaže společenská smlouva připouští přechod podílu na právního nástupce
 - prohlášením konkursu na majetek některého ze společníků
 - pravomocným nařízením výkonu rozhodnutí postižením podílu některého společníka
 - zbavením nebo omezením svéprávnosti některého ze společníků,
 - dnem, v němž žádný ze společníků nebude splňovat obecné požadavky kladené na statutární orgány
 - z dalších důvodů stanovených ve společenské smlouvě.
- Ostatní společníci se však mohou v těchto případech **dohodnout na změně společenské smlouvy**, že společnost trvá

Zrušení v.o.s bez likvidace

- Fúze v.o.s s jinou v.o.s.
 - Fúze v.o.s i s komanditní společností
 - Nástupnickou společností je v.o.s. nebo k.s.
 - Zrušení v.o.s. a převod jmění na jednoho společníka
 - pokud jsou ve v.o.s. jen 2 společníci a u jednoho nastal případ vedoucí ke zrušení společnosti
 - společník se musí rozhodnout do 3 měsíců
 - Rozdělení v.o.s.
 - Mohou vznikat v.o.s. a k.s.
 - V.o.s může měnit formu na k.s.; s.r.o.; a.s.
-

Základní znaky k.s.

- **Definice k.s. (§ 118 ZOK):**
 - k.s. je společnost, v níž alespoň jeden společník ručí za její dluhy omezeně (komanditista) a alespoň jeden společník neomezeně (komplementář)
 - pozn. jde v podstatě o v.o.s. s prvky s.r.o.
 - **Definiční znaky:**
 - jde o právnickou osobu založenou **za účelem podnikání nebo správy jejího majetku**
 - **minimálně 2 osoby** - FO i PO
 - min. **1 komplementář** – právní postavení jako společník v.o.s
 - min. **1 komanditista** – právní postavení jako společník s.r.o.
 - firma musí obsahovat
 - označení "komanditní společnost"
 - dodatek: „kom. spol.“, „k.s.“
 - k.s. odpovídá **celým svým majetkem**
 - komplementáři ručí **společně a nerozdílně celým svým majetkem**
 - komanditisté ručí **do výše svého nesplaceného vkladu**
 - obsahuje-li firma k.s. jméno komanditisty – ručí celým svým majetkem
-

Založení a vznik k.s.

- **Založení** společenskou smlouvou
 - nevyžaduje se forma notářského zápisu
 - podpisy musí být úředně ověřené
 - **minimální obsah**
 - firmu společnosti,
 - předmět podnikání společnosti nebo údaj, že byla založena za účelem správy vlastního majetku, a
 - určení společníků
 - určení, který ze společníků je komplementář a který komanditista,
 - výši vkladu každého komanditisty
 - **Vznik** společnosti zápisem do OR
-

Společná práva společníků

- Společně komplementáři i komanditisté
 - **rozhodnutí o změně společenské smlouvy**
 - ze zákona potřebný **souhlas všech**
 - ve spol.smlouvě lze stanovit, že postačí většina komplementářů a většina komanditistů
 - **rozhodování o podstatných věcech k.s.**
 - např. jmenování prokuristy, zrušení společnosti, schválení roční závěrky, rozdělení zisku
 - **oddělené hlasování: většina komplementářů a většina komanditistů**
 - možnost upravit ve spol.smlouvě jinak (např. jednomyslnost)
 - **práva majetková**
 - podíl na zisku
 - poměr rozdělení mezi komplementáře a komanditisty určen ve spol.smlouvě
 - » jinak se **zisk mezi komplementáře a komanditisty dělí na polovinu**
 - podíl na vypořádacím zůstatku (upravit ve spol.smlouvě)
 - podíl na likvidačním zůstatku (upravit ve spol.smlouvě)
 - **Kontrolní oprávnění**

Zvláštní práva a povinnosti společníků

- **Práva komplementářů**
 - právo být statutárními orgány společnosti
 - ze zákona všichni (lze domluvit, že jen někteří)
 - pozn.: pokud by smlouvu uzavřel komanditista ručí jako kompl.
 - právo na obchodní vedení k.s.
 - **Práva komanditistů**
 - právo převést podíl
 - **Povinnosti komplementářů**
 - povinnost dodržovat zákaz konkurence (jako u v.o.s)
 - povinnost nést podíl na ztrátě společnosti (rovným dílem)
 - **Povinnosti komanditistů**
 - nenesou podíl na ztrátě společnosti
 - ledaže stanoví jinak spol.sml.
 - povinnost vložit vklad
 - splatit ve lhůtě určené spol.sml. nebo bezodkladně po vzniku společnosti
 - Povinnost ručení
 - do výše svého nesplaceného vkladu
 - lze také: Do výše komanditní sumy (lze výše než činí vklad)
-

Vznik účasti na k.s.

- Liší se **podle postavení společníka** – komplementář / komanditista
 - komanditista může nakládat se svým majetkovým podílem
 - **Vznik členství:**
 - Uzavřením společenské smlouvy
 - Přistoupením ke společnosti
 - změnou společenské smlouvy
 - ručí i za závazky vzniklé před přistoupením
 - Děděním (přechodem na právního nástupce)
 - Komplementář - pouze pokud to umožňuje společenská smlouva
 - Komanditista – ze zákona
 - Převodem podílu – pouze komanditista (se souhlasem ostatních společníků, ledaže spol.sml. Jinak)
-

Zánik účasti na k.s.

- projevuje se **různé postavení společníků**
 - **Zánik členství:**
 - Na základě vůle
 - Výpověď
 - může podat komplementář i komanditista
 - Nezávisle na vůli
 - zánikem k.s. - komanditista i komplementář
 - prohlášení konkurzu na majetek - komanditista i komplementář
 - smrtí společníka FO (zánikem PO) - komanditista i komplementář
 - zbavení nebo omezení svéprávnosti – pouze komplementář
 - vyločením společníka – pokud porušuje zásadním způsobem své povinnosti
 - Nařízení exekuce - komanditista i komplementář
-

Zrušení k.s. s likvidací

- Obecná právní úprava pro všechny obch.spol.
 - Další důvody **jako při zrušení v.o.s.**
 - **týká** se plně osob komplementářů (např. smrt)
 - **netýká** se komanditistů, v některých důvodech např.
 - prohlášení konkurzu na majetek komanditisty
 - smrtí FO, zánik PO, která je komanditistou
 - nařízením exekuce na podíl komanditisty
 - i zde možnost dohody zbývajících společníků o pokračování
 - musí však zůstat min. 1 komplementář a 1 komanditista
 - **Rozdělení likvidačního zůstatku:**
 - Stanovit ve společenské smlouvě zásady
 - Pokud není stanoveno ve společenské smlouvě:
 - Vrátit hodnoty vkladů
 - Zbytek rozdělit stejně jako zisk
-

Zrušení k.s. bez likvidace

- Fúze komanditních společností
 - Fúze k.s. a v.o.s.
 - nástupnickou společností je k.s. nebo v.o.s.
 - Zrušení k.s. s převodem jmění na 1 komplementáře
 - Rozdělení k.s.
 - mohou vznikat v.o.s. a k.s.
 - Změna právní formy
 - k.s. může měnit formu na v.o.s.; s.r.o.; a.s.
-